

Keskustelussa matkailun kaksi kovaa koota: ”kestävyys” ja ”kohtaanto”

Työ- ja elinkeinoministeriön miniseminaari

17.1.2019 klo 12.30–14.00

Matka 2019

#TEMmatkailu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelma

12.30 Tervetuloa

Sampsa Nissinen, teollisuusneuvos, TEM

Kestävyys ja kohtaanto matkailuteollisuuden kilpailukykytekijöinä

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

12.45 Suomen matkailun kasvun ja uudistumisen tiekartan 2015– 2025 toteuman tilannekatsaus ja päivitys

Sanna Kyyrä, johtava asiantuntija, TEM

13.00 Matkailun toimialaraportti 2019 julkistus

Susanna Jänkälä, toimialapäällikkö, TEM

13.15 Puolueiden näkemyksiä kestäväydestä ja osaavan työvoiman kohtaannosta matkailualalla – paneelikeskustelu

14.00 Tilaisuus päättyy

Kestävyys ja kohtaanto matkailuteollisuuden kilpailukykytekijöinä

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Suomen matkailun kasvun ja uudistumisen tiekartan 2015– 2025 toteuman tilannekatsaus ja päivitys

Sanna Kyyrä
johtava asiantuntija, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yhdessä enemmän

- kasvua ja uudistumista Suomen matkailuun

Matkailun tiekartta
2015–2025

Suomesta Pohjois-Euroopan ykkösmatkailukohde

Matkailukeskusten ja yritysverkostojen teemapohjaisen yhteistyön vahvistaminen sekä uudet avaukset tuotekehityksessä, myynnissä ja markkinoinnissa

Kilpailukykyisen ja monipuolisen tarjonnan kehittäminen matkailun ja muiden alojen rajapinnoista

Markkinointitoimenpiteiden vaikuttavuuden lisääminen ja tuotteiden helppo ostettavuus

Kasvua ja uudistumista tukevan, kilpailukykyisen matkailun toimintaympäristön varmistaminen

Toimenpiteitä kasvun aikaansaamiseksi

Yhteistyö ja kumppanuudet

Monipuoliset palvelukokonaisuudet

Markkinoinnin terävöittäminen ja panostuksen lisääminen

Matkailua palveleva saavutettavuus

Kilpailukykyinen toimintaympäristö

Matkailun yhteistyön vahvistaminen

Kysynnän kasvattaminen potentiaalisilta markkinoilta tasapainoinen markkinaportfolio huomioiden

Vetovoimaisten elämysten kehittäminen

Elinkeinoon tuottavuuden, ekologisuuden, laadun ja turvallisuuden kehittäminen

Matkailumarkkinoinnin terävöittäminen ja panostuksen lisääminen

Digitaalisuus vahvemmin osaksi yritysten liiketoimintaa

Sujuvan rajaliikenteen ja maahantulomuodollisuuksien varmistaminen

Ratkaisuja pitkäjänteiseen lentosaavutettavuuteen

Tiestön sekä raide- ja vesiliikenteen palvelutason varmistaminen

Toimivat matkaketjut

Matkailutilastoinnin varmistaminen ja elinkeinoa tukevan tutkimuksen toteuttaminen

Matkailun kasvua tukevan lainsäädännön varmistaminen

Matkailua tukevan infrastruktuurin ja maankäytön varmistaminen

Osaavan työvoiman varmistaminen

Julkisen rahoituksen kohdentaminen tiekartan mukaisesti

Tiekartan toimenpiteiden toteuman tilanne

Yhteensä 94 toimenpidettä, joista

→ 51 (vs. 21) on toteutettu yli puolet, lähes kokonaan tai kokonaan

→ 34 (vs. 63) toteuttaminen on aloitettu tai toteuttaminen on jatkunut jo jonkin aikaa

→ 9 (vs. 10) ei ole toteutettu

Hyvin edenneitä toimenpiteitä mm.

- **Matkailuklusterin korkeantason pyöreän pöydän ryhmä (YTR 2016-2018)**
- **Kasvuohjelmat Stopover, Finrelax ja Merellinen saaristo**
- **Teemapohjainen kehittäminen kuten OutdoorsFinland, CultureFinland, ruokamatkailu**
- **Sosiaalisen median hyödyntäminen matkailun edistämisessä, matkailun digitalisoinnin haasteiden toimenpiteistäminen**
- **Matkailun tilastoinnin ja tilastojen jakeluratkaisujen kehittäminen**
- **Työelämälähtöisyyden ja moniosaajuuden vahvistaminen matkailualan tutkinnoissa kaikilla koulutusasteilla**
- **Liikennepalvelulain ja alkoholilain uudistukset**

Ei lainkaan edenneitä toimenpiteitä mm.

- **Matkailun strateginen ohjelma**
- **Nuorten matkailijoiden ja yrittäjien näkemysten kokoaminen/hyödyntäminen**
- **Sähköveron alentaminen**
- **Visit Finlandin rahoituksen pysyvä nostaminen**
- **Systemaattinen matkailuyritysten kannustaminen tulevaisuuden kuunteluun**
- **Alueellisten lentoasemien toimintamallien kehittäminen**
- **Saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen kehittäminen**

Tiekartan päivitys keväällä 2019

Päivitetään tiekartan tavoitteet, painopisteet, toimenpiteet ja seurantamittarit

- Taustamateriaalina: HO-lausunnot, selvitykset, tutkimukset, toteuman seurantakyselyssä saatu tieto, jne.
- Synergiat pohjoismainen matkailuohjelma ja EU:n jäsenvaltioiden matkailupäätelmät
- Osallistumismahdollisuuksia sidosryhmien toiminnan kautta
- Ministeriöiden kokouskäsitteilyt
- 14.5.2019 TEM:n matkailuseminaari, päivitetyn tiekartan luonnos
- 05/2019 Avoin kommentointikierrros
- 06/2019 Uusi tiekartta hyväksytään

Vaikuttamismahdollisuuksia

- **Matkailun kansalliset edunvalvontaorganisaatiot**
- **Business Finlandin Tourism Advisory Board**
- **Visit Finlandin alueasiantuntijaverkosto**
- **Visit Finlandin suuralueyhteistyö**
- **Rural Finland II –hanke, erit. alueelliset työpajat**
- **Alueellisten strategiahankkeet, esim. Lappi**
- **Avoin kommentointikierrros**
- **Viestit TEM:n matkailutiimiin matkailu@tem.fi**

Kiitos!

Matkailun toimialaraportti 2019 julkistus

Susanna Jänkälä
toimialapäällikkö, TEM

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Toimialapalvelu

Näkemyksestä menestystä

www.tem.fi/toimialapalvelu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM Toimialapalvelu

Matkailun toimialaraportin julkaisu

Matka 2019 –messut, Matkatieto-lava

17.1.2019

Toimialapäällikkö Susanna Jänkälä

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Matkailun laaja klusteri vuonna 2017

MAJOITUS

RAVITSEMISPALVELUT

VUOKRAUS&LEASING

OHJELMAPALVELUT

HENKILÖLIIKENNE

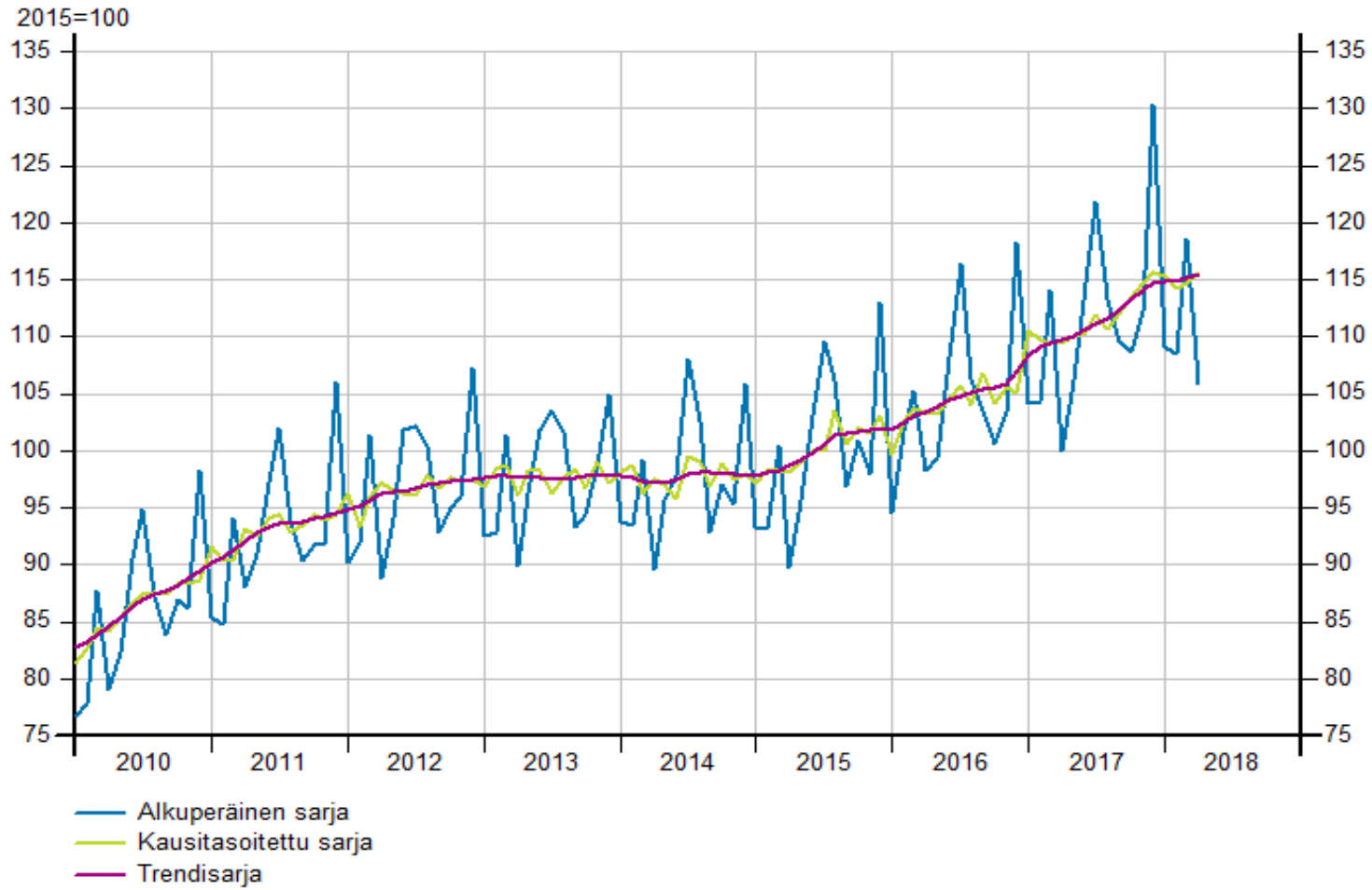

YHTEENSÄ
28 129 yritystä
19,6 mrd liikevaihtoa
112 367 htv

 Yritysten määrä
 Henkilöstö

 Liikevaihto

Matkailun ydinklusterin liikevaihdon kehitys

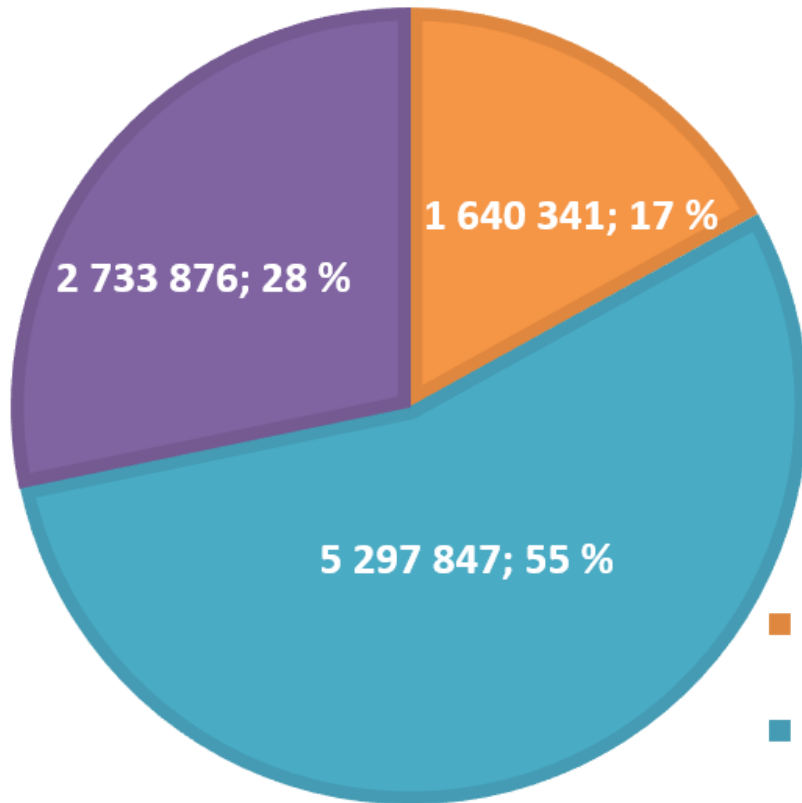

Tilastokeskus / Asiakaskohtainen suhdannepalvelu

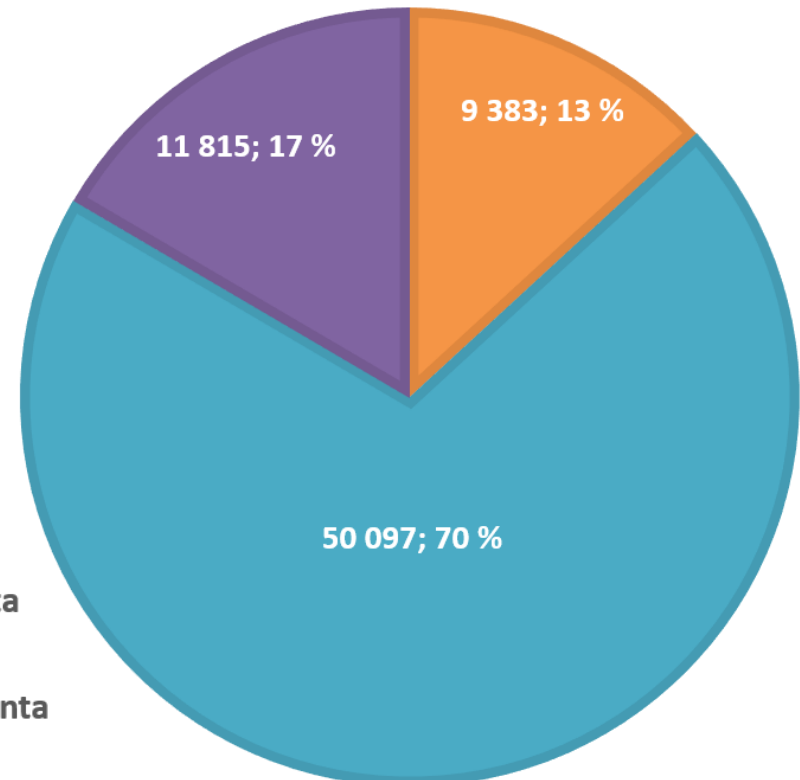
Matkailun ydinklusteri v. 2017

Liikevaihto, t€

Henkilöstö, htv

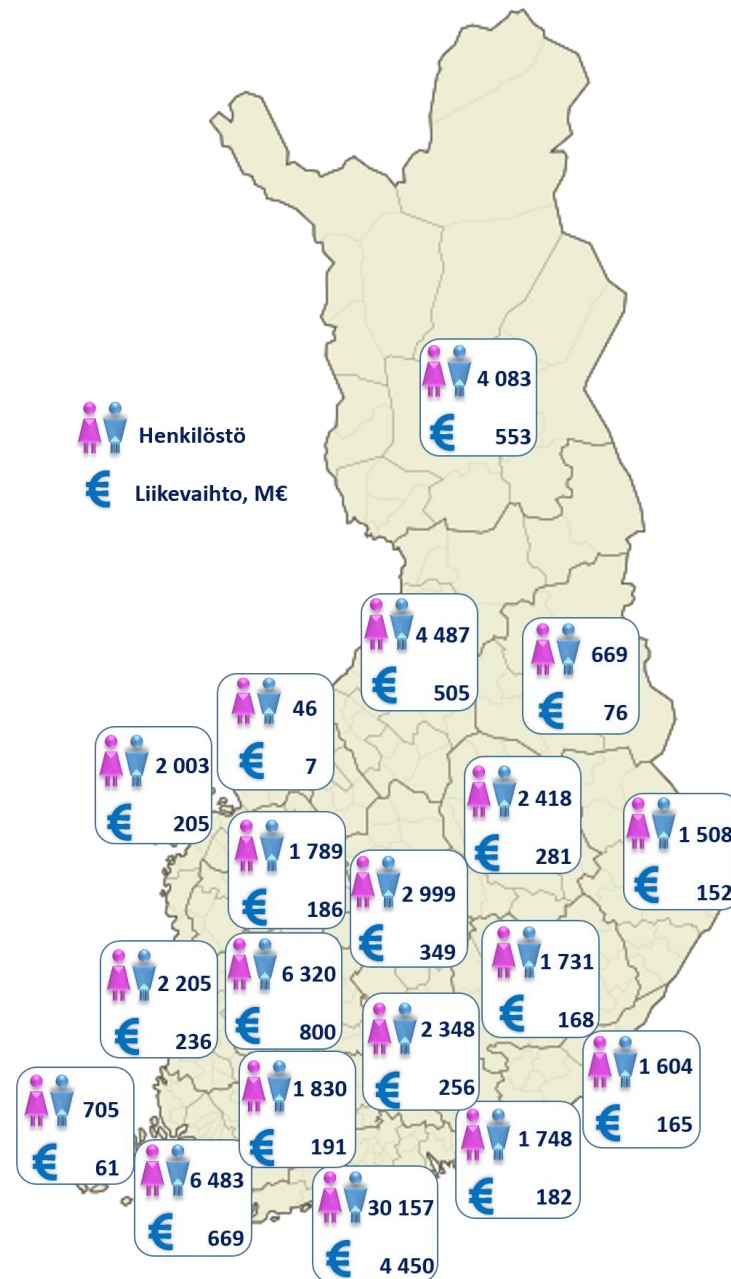

■ Majoitustoiminta

■ Ravitsemistoiminta

■ Ohjelmapalvelutoiminta

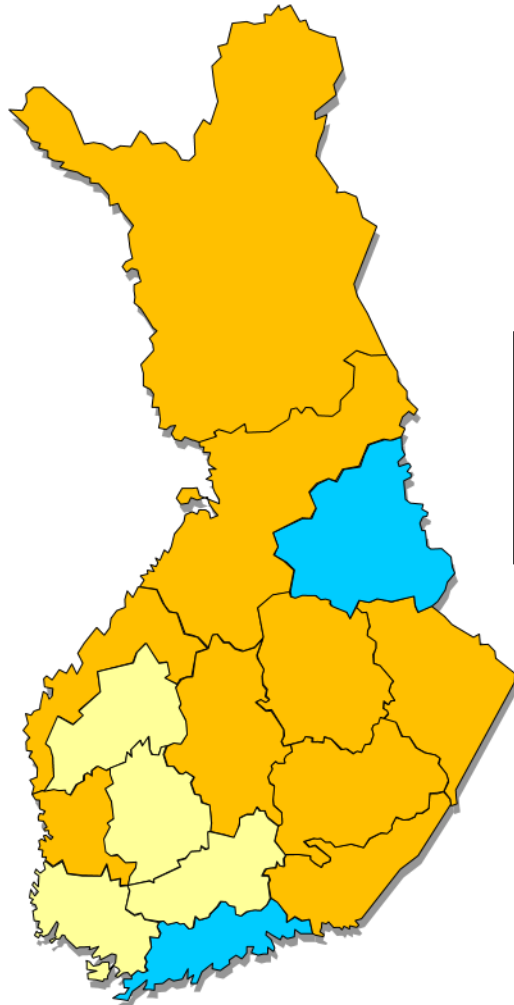
Matkailun ydinklusterin liikevaihto (M€) ja henkilöstö (htv) maakunnittain v. 2016

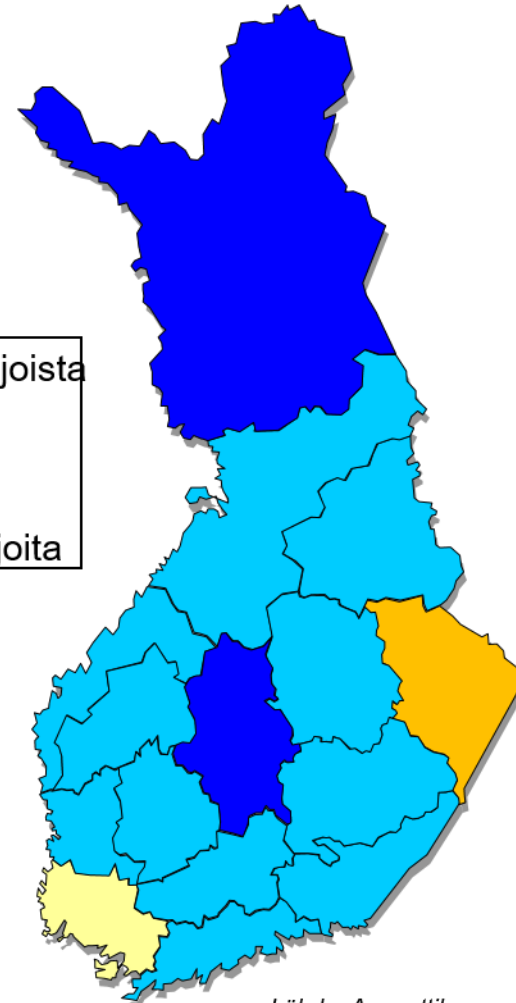
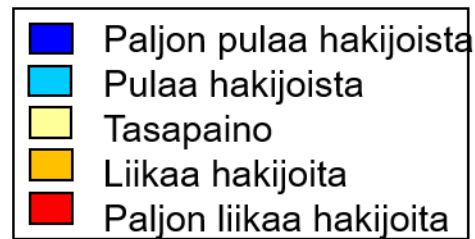
Arvio ravintola- ja suurतालoustyöntekijöiden työmarkkinatilanteesta seuraavan puolen vuoden aikana.

Syyskuu 2016

Syyskuu 2018

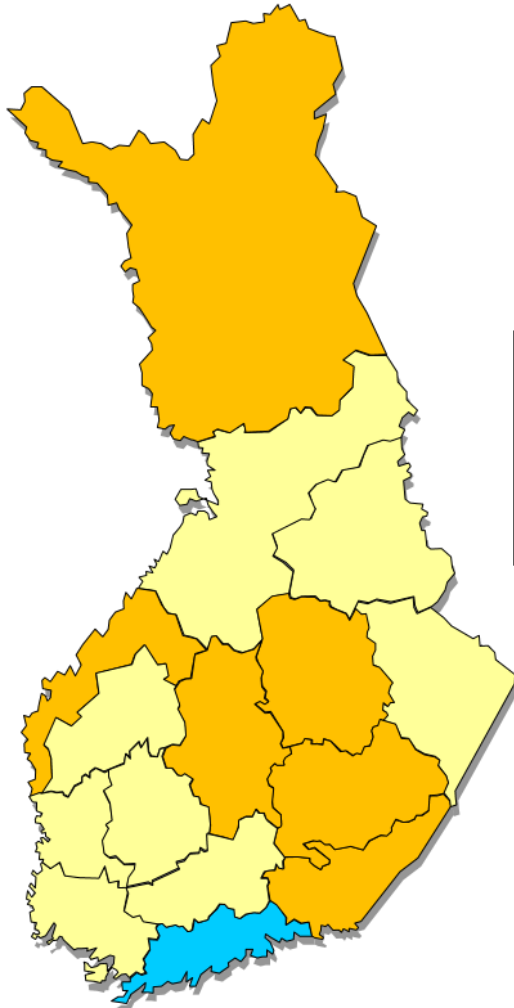

Lähde: Ammattibarometri

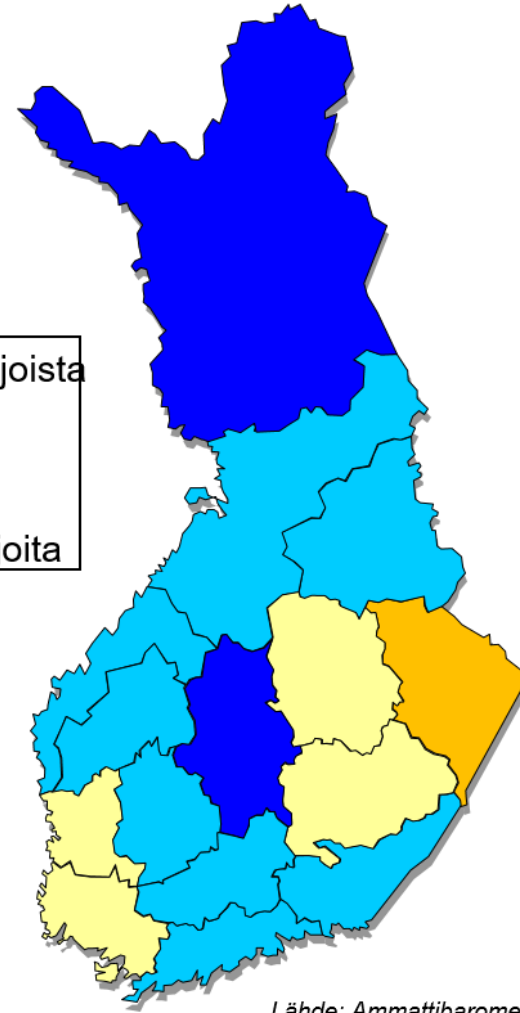
Arvio tarjoilijoiden työmarkkinatilanteesta seuraavan puolen vuoden aikana.

Syyskuu 2016

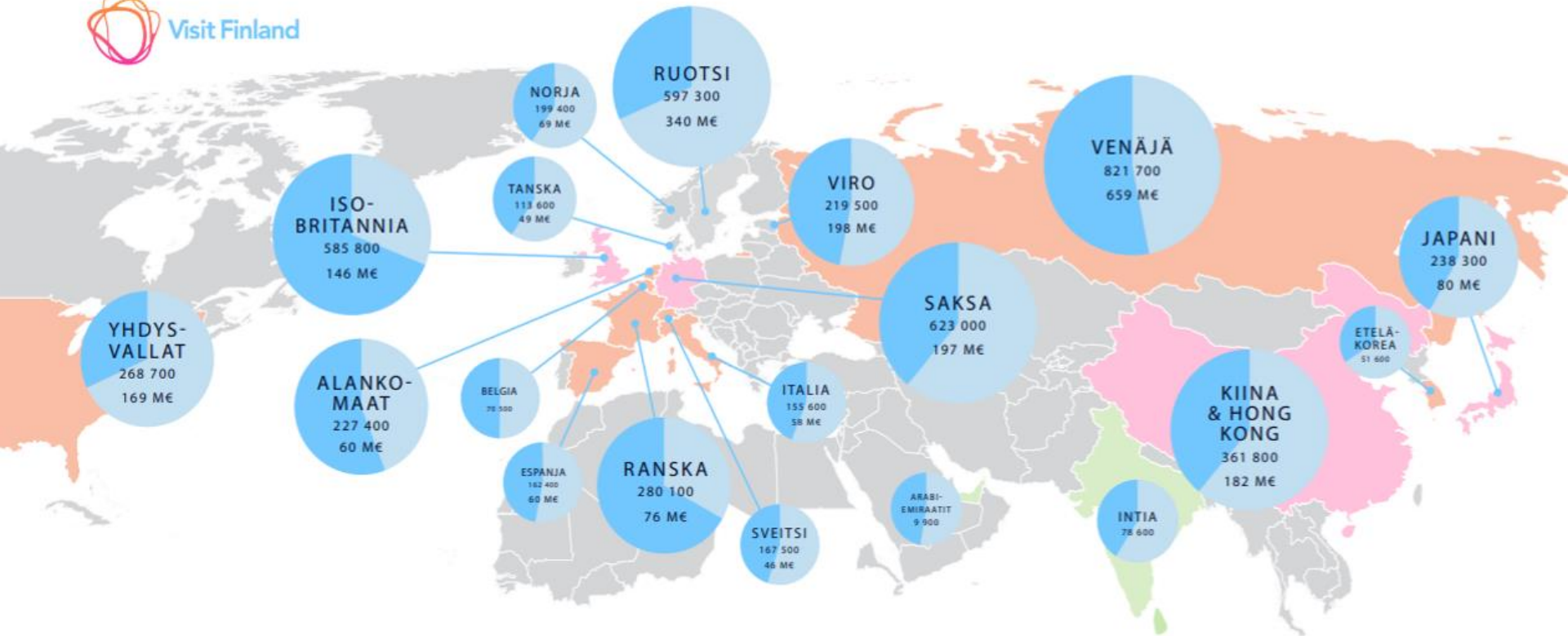
Syyskuu 2018

- Paljon pulaa hakijoista
- Pulaa hakijoista
- Tasapaino
- Liikaa hakijoita
- Paljon liikaa hakijoita

Lähde: Ammattibarometri

Matkailija- ja tulovirrat vuonna 2017

VISIT FINLANDIN KOHDE-
MARKKINAT JA MUUT
SUOMEN MATKAILULLE
MERKITTÄVÄT MARKKINAT

Yöpymiset ja matkailutulot
Suomessa 2017

- YÖPYMISET 2017 KESÄKAUSI
- YÖPYMISET 2017 TALVIKAUSI
- PÄÄMARKKINAT
- VAKAAN KASVUN MARKKINAT
- NOPEASTI KASVAVAT & UUDET MARKKINAT

Ulkomaisia yöpymisiä 6,7 miljoonaa.
Matkailuvienti 4,4 mrd € (arvio 2017).
Kotimaisia yöpymisiä 15,2 miljoonaa.
Kotimaiset matkailutulot 10,2 mrd. € (v. 2016).

Lähteet: Tilastokeskus - Visit Finland, tilastopalvelu Rudolf

Yöpymisten määrät 2017 ja ennuste 2023

	2017	2017	Yöpymiset	Yöpymiset
	Yöpymiset	Yöpymisten	Keskimääräinen	Muutosennuste %
	lkm	muutos %	muutos %	2018-2023
			2013 - 2017	
Ulkomaiset	6 742 834	16,8	3	2
EU-28	3 574 405	16,9		
Skandinavia	930 128	9,7		
Aasia	1 050 576	22,7		
Venäjä	821 698	17,8	-9	7
Saksa	622 991	15,3	3	1
Britannia	585 814	17,0	8	2
Kiina ja Hong Kong	361 753	33,3	27	6
Ranska	280 069	12,0	5	2
Yhdysvallat (USA)	268 723	16,0	17	-1
Japani	238 278	11,1	6	-5
Alankomaat	227 405	30,1	83	3
Sveitsi	167 450	9,3	5	5
Espanja	162 361	29,0	11	3
Italia	155 599	11,8	4	1
Arabiemiirikunnat	9 906	30,7	22	1
Belgia	70 452	16,4	6	3
Intia	78 634	43,9	14	3
Itävalta	70 769	19,7	5	-1
Korean tasavalta	51 605	23,3	15	0

Visit Finland / Tilastokeskus ja Oxford Economics

Matkailijaryhmien jaottelua

Suhde luontoon

Luonnon Ihmeiden metsästäjät

Aktiiviset seikkailijat

Luontonautiskelijat

Kulttuurin ja elämäntavan kokeminen

Aitouden etsijät

”Suomalainen Luksus”

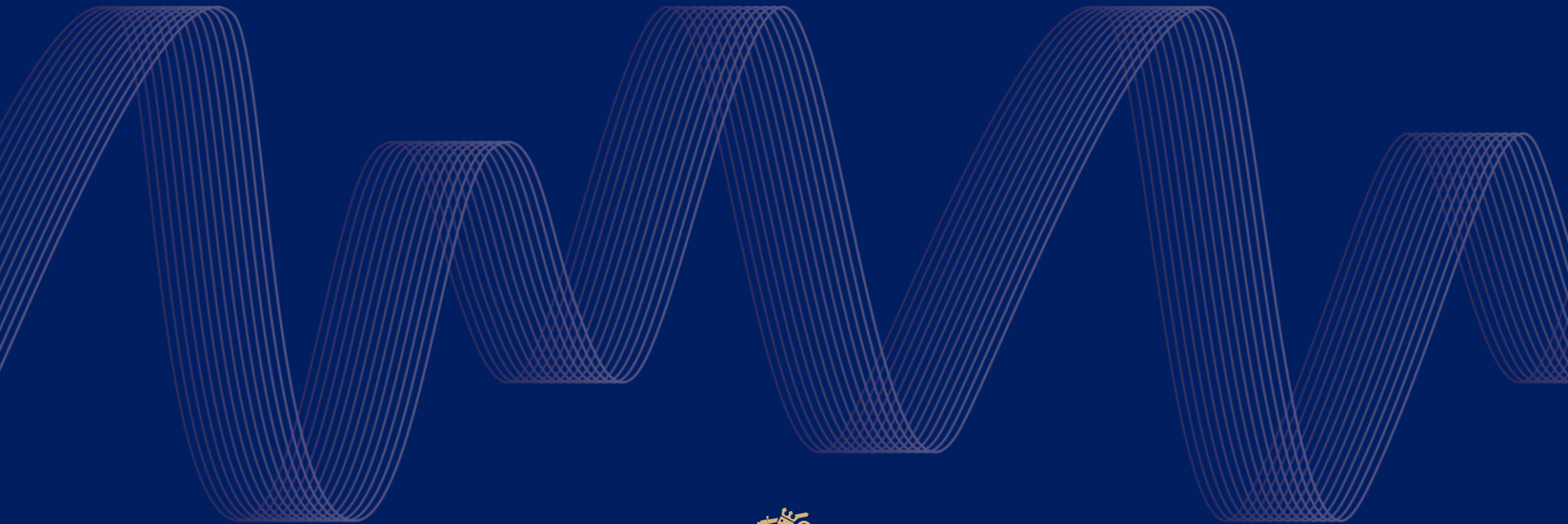

Citybreikkaajat

Visit Finlandin kohderyhmätutkimus 2017

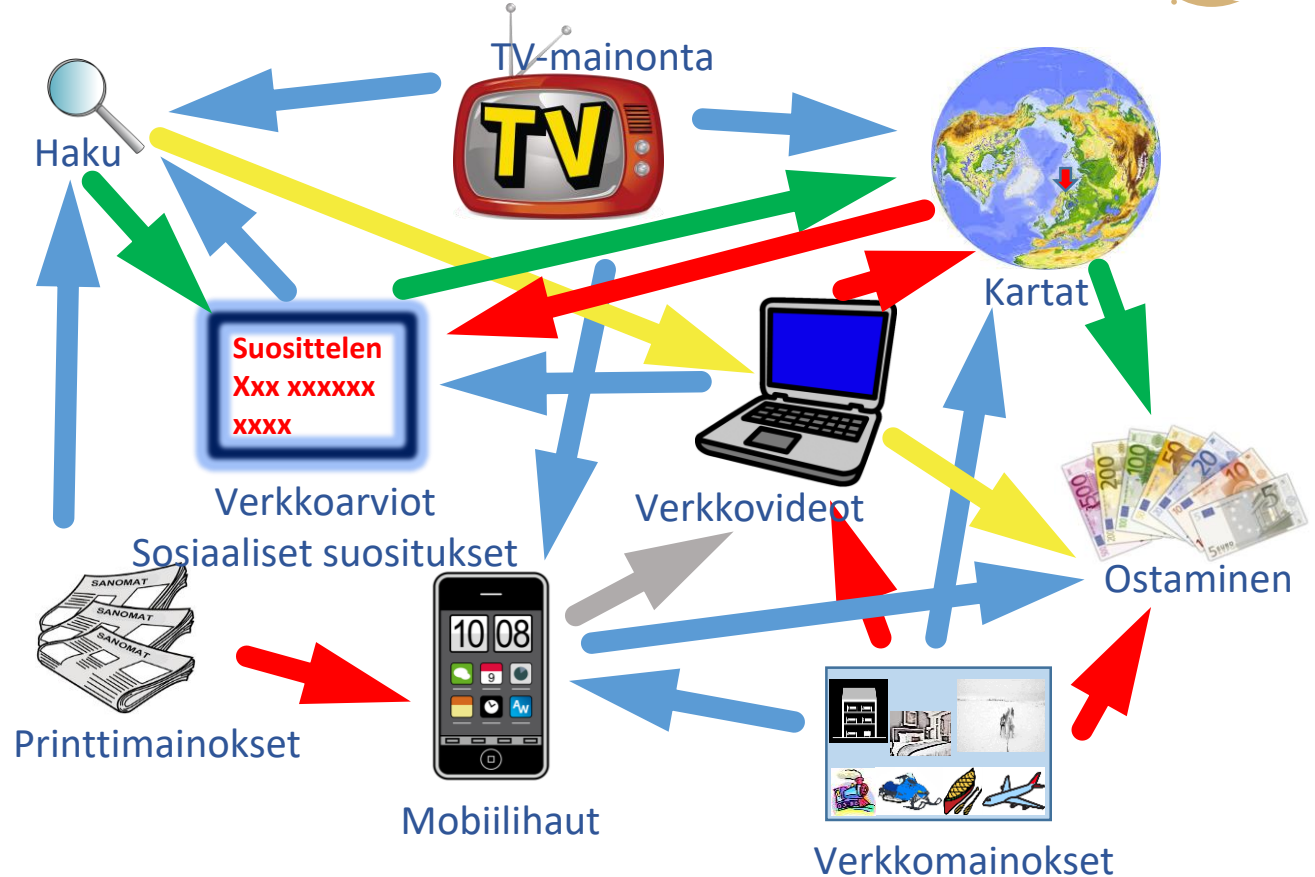
TEM Toimialapalvelu

Digitalisaatio

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Matkustajan polku haaveesta ostamiseen on monimutkainen

Kuluttajalla enemmän valinnanvaraa kuin koskaan! Myös kilpailu kovenee...

47 % kuluttajista aloittaa matkan suunnittelun älypuhelimella

45 % jatkaa suunnittelua tietokoneella, muutama prosentti tabletilla

LÄHDE: Complete Clickstream (Travel online activity 90 days prior to travel booking) – Google Finland

Matkailun megatrendejä v. 2040 asti (OECD)

Maailman matkailijamäärät kasvavat ja uudet matkailijaryhmät muuttavat matkailutuotteiden kysyntää

Kestävän matkailun kasvu

2040

Uudet ja mahdollistavat teknologiat

Liikkumisen merkittävät muutokset

Matkailu tulevaisuudessa

Jakamis- ja alustatalous

Luonto ja hyvinvointi

Ilmaston lämpeneminen

Ympäristötietoisuus

Pienemmät matkakohteet

Nousevat kohderyhmät

Esteetön matkailu

Paikallinen ruoka, juoma ja elämykset

Markkinointiviestinnän uudet keinot

Matkailun toimialapäällikkö Susanna Jänkälä
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
susanna.jankala@ely-keskus.fi
Twitter: @SusannaJnkl

Yhteistyöllä näkemyksestä menestykseen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

**BUSINESS
FINLAND**

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Kiitos!

Keskustelussa matkailun kaksi kovaa koota ”kestävyys” ja ”kohtaanto”

Paneeli
#TEMmatkailu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Paneelin kulku

Puheenjohtaja: Sampsa Nissinen, teollisuusneuvos, TEM

- **Klo 13.15-14.00**

- Puheenjohtajan lyhyt alustus paneeliin
- Panelistien esittäytyminen ja Teema nro 1 – Kestävyys
- Teema nro 2 – Osaavan työvoiman kohtaanto
- Puheenjohtajan lopetussanat

Panelistit

KANSALLINEN KOKOOMUS

Harri Jaskari, kansanedustaja

PERUSSUOMALAISET

Ritva Elomaa, kansanedustaja

SUOMEN KESKUSTA

Katri Kulmuni, varapuheenjohtaja, kansanedustaja

SUOMEN KRISTILLISDEMOKRAATIT

Tiina Tuomela, varapuheenjohtaja

SUOMEN RUOTSALAINEN KANSANPUOLUE

Eva Biaudet, kansanedustaja

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE

Ville Skinnari, varapuheenjohtaja

SININEN TULEVAISUUS

Matti Torvinen, puoluesihtööri, kansanedustaja

VASEMMISTOLIITTO

Hanna Sarkkinen, varapuheenjohtaja, kansanedustaja

VIHREÄ LIITTO

Olli-Poika Parviainen, kansanedustaja

Kestävä matkailu

Kestävä matkailu ottaa täysimittaisesti huomioon tämänhetkiset ja tulevat taloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja ympäristölliset vaikutuksensa sekä huomioi matkailijoiden, matkailuteollisuuden, ympäristön ja vastaanottavien yhteisöjen tarpeet. Vastuullisten valintojen tekemiseen vaikuttavat yritysten arvomaailman lisäksi kasvavassa määrin myös asiakkaiden ja yhteistyökumppanien suunnalta tulevat vaatimukset esimerkiksi vesi- ja energiatehokkuuden, kulttuuriperinnön vaalimisen ja paikallisten työllistämisen edistämisessä. Kestävän matkailun tulee olla yritykselle liiketaloudellisesti kannattavaa, minkä takia tarvitaan konkreettisia toimenpiteitä ja ohjausta siihen, miten kestävät arvot toteutuvat aiempaa tehokkaammin matkailuyritysten toiminnassa, ja näkyvät myös yrityksen viestinnässä.

Mitkä ovat puolueenne näkökulmasta kaksi keskeistä keinoa edistää matkailun kestävyyttä tulevalla hallituskaudella?

Osaavan työvoiman kohtaanto matkailualalla

Kohtaantohaasteella tarkoitetaan tilannetta, jossa on runsaasti avoimia alan työpaikkoja ja työnhakijoita, mutta avoimet paikat ja työnhakijat eivät jostain syystä kohtaa. Matkailualalla, erityisesti ravitsemisalalla, haasteet osaavan työvoiman löytämisessä ovat nousseet jo joidenkin matkailuyritysten kasvun esteeksi. Rekrytointiongelmien taustalla vaikuttavat mm. työnhakijoiden osaamisvajeet, avointen työpaikkojen löytämisen vaikeus, kannustinloukkuongelmat, toimialan heikko kannattavuus, epäsäännöllinen ja sesonkiluonteinen työ ja asumiseen liittyvät ongelmat.

Nykyisellä hallituskaudella Matkailudiili-hankkeessa on etsitty ratkaisuja osaavan työvoiman kohtaantohaasteisiin matkailualalla. Mitä puolueenne on valmis tekemään ensi hallituskaudella matkailualan osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi?

Kiitos!